

● Αυτοί που φεύγουν...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΑΓΝ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Από χθες κάποιος λείπει από την Άρτα. Κάποιος που κρατώντας αμόραντον κλόδον ελαϊάς, του πρωταθλητού, ετερμάτισε τον μακρινόν δρόμον του. Ένας και ήταν μόνον ένας, που είχαν ανειρευθή από τα μικρά του χρόνια την πνευματικήν αναγέννησιν της Άρτης και την πολιτιστικήν εξέλιξιν της. Και πράγασθη και επάλαισε, χρόνια και χρόνια τώρα, ασταμάτητα για τα ιδανικά αυτά, μέχρι χθες που συναντήθηκε, ο πρωταθλητής, με το τέρμα του αγώνος του. Η Άρτα σήμερα είναι φτωχότερη. Λείπει εκείνος που της έδωσε ζώην από την ζωήν του και νόημα από το πνεύμα του. Λείπει ο κατ' εξοχήν δημιουργός της πνευματικής Αναγεννήσεως της Άρτης και ο οραματιστής ενός ωραιότερου μέλλοντος της ιστορικής μας πόλεως. Λείπει ο Ιωάννης Παπαβασιλείου.

Πολυδίστατος προσηπικότης, ο Παπαβασιλείου μετέδιδε την ακτινοβολία του εις όλον τον χώνρον της Ηπείρου και της πρωτεύουσας. Δημοσιογράφος, φιλόσοφος, ποιητής, συγγραφέυς, πολιτικός.

Από νεαράς ηλικίας επεδόθη σε μια προσπάθεια να συνδέσει τον ρόλον της Άρτης με την ιστορικίην της κληρονομιάν. Και γιατί να επιτύχη τον σκοπόν του έπρεπε να δημιουργήση πνευματικήν κίνησιν στον τόπον του που θα βοηθούσε στην προσπάθειά του.

Κατ' αρχήν με συμμαθητάς του ίδρυσε την «Λογοτεχνικήν Ένωσιν της Άρτας». Έπειτα για να εκφράζονται και μεταδίδονται, ως κίνητρα, οι πνευματικές εργασίες των διανοουμένων, εξέδωσε τας εφημερίδας, «Ηπειρωτικόν βήμα» και «Ελευθερος Λόγος» οι οποίες επί τριάντα και πλέον χρόνια εξυπηρέτουσαν το όραμα του ιδρυτού των. Το 1927 ιδρύθη ο «Μικρός όμιλος» των διανοουμένων της Άρτης, του οποίου ψυχή ήτο ο Παπαβασιλείου. Με άρθρα και

διαλέξεις, ανέπλασσαν την κοινωνικήν ζωήν του τόπου. Έπειτα ως πρόεδρος του Συλλόγου «Σκουφάς» έδωσε και εκεί νέαν πνοήν στους σκοπούς του ιδρύματος.

Μετά την απελευθέρωσιν τρεις φορές ανεκηρύχθη λαοπρόβλητος Δήμαρχος της πόλεως. Και από την νέαν αυτήν θέσιν κατὰ την διάρκειαν των τριών περιόδων, αφήκεν εποχήν εις κοινωνικά και πολιτιστικά έργα. Παράλληλα με τα έργα αυτά δεν εσταμάτησε το συγγραφικόν και ποικίλον έργον του. Άρθρα και μελετήματα συχνά δημοσιεύονται εις εφημερίδας της Ηπείρου και των Αθηνών, επί θεμάτων κοινωνικών φιλολογικών ιστορικών και γενικής θεωρήσεως. Από τα πολλά έργα του σημειώνομε τα: «Ο Κρυστόλλης η ζωή και το έργον του» «Η Εθνική μας Γλώσσα», «Νεολληνικός Πνευματικός Πολιτισμός», «Ο Σύγχρονος Τραγικός Άνθρωπος και το Λυτρωτικό Γλυκοχόραμα», «Στοχασμοί», «Ο Κωστής Παλαμάς και η Άρτα». Επίσης μελετήματα ως: Γεώργιος Δροσίης, Κώστας Καρυωτάκης, Μαρία Πολυδούρη, Γεώργιος Ζαλοκώστας, Λάμπρος Πορφύρας, Κωστής Παλαμάς, Αριστοτέλης Βαλαωρίτης, Μιχαήλ Περάνης, Μαρία Αρκαδίου, Μάξιμος Γραϊκός, Νικόλαος Σκουφάς, κ.λπ.

Το έργον του είναι μεγάλο όπως και ο αγώνας του για την πνευματικήν αναγέννησιν της Άρτης και δεν μπορεί να αναπυχθεί με αυτές τις ολίγες λέξεις. Σήμερα που κατέρχεται εις τάφον του Νεκροταφείου της πατρίδος του ως ευχηθαύμε το χώμα να είναι ελαφρό. Αιωνία σου η μνήμη αγαπητέ φίλε Γιάννη.

Δημήτριος Φ. Καρτζένης
Αθήνα 17 Νοεμβρίου 1985

